

LIETUVIŲ GESTŲ KALBOS VERTĖJŲ PASLAUGŲ TEIKIMO 2013-2017 METŲ PRIEMONIŲ PLANO PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMAS 2017 METAIS

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2013 m. vasario 19 d. įsakymu Nr. A1-62 patvirtintoms Lietuvių gestų kalbos vertėjų paslaugų teikimo 2013-2017 metų priemonių plano priemonėms įgyvendinti iš Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos skirtų lėšų **2017 m. panaudota 1620,08 tūkst. eurų suma.**

2017 metais gestų kalbos vertėjų centruose (toliau – GKVC) 103 vertėjų etatai suteikė 55441 lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugą, kurias gavo 3641 kurtysis, vienas gestų kalbos vertėjas teikė paslaugas 35 kurtiesiems:

- vykdamt priemonių plano priemonę „Teikti gestų kalbos vertėjų paslaugas **Vilniaus ir Alytaus apskrityse**“ panaudota **430,50 tūkst. eurų suma.** Vilniaus GKVC teikė paslaugas Vilniaus ir Alytaus apskrityse: 29 vertėjų etatai suteikė 16487 paslaugas 1060 kurčiųjų, vidutinis kurčiųjų, kuriems suteiktos lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugos skaičius, tenkantis vienam lietuvių gestų kalbos vertėjo etatui – 37, vidutinis kurčiųjų, gyvenančių gestų kalbos vertėjų centro teritorijoje, skaičius vienam vertėjo etatui – 46;

- vykdamt priemonių plano priemonę „Teikti gestų kalbos vertėjų paslaugas **Kauno ir Marijampolės apskrityse**“ panaudota **414,64 tūkst. eurų suma.** Kauno GKVC teikė paslaugas Kauno ir Marijampolės apskrityse: 29 vertėjų etatai suteikė 15895 paslaugas 837 kurtiesiems (iš jų nuotoliniu būdu suteiktos 5892 paslaugos 230 kurčiųjų), vidutinis kurčiųjų, kuriems suteiktos lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugos skaičius, tenkantis vienam lietuvių gestų kalbos vertėjo etatui – 29, vidutinis kurčiųjų, gyvenančių gestų kalbos vertėjų centro teritorijoje, skaičius vienam vertėjo etatui – 56;

- vykdamt priemonių plano priemonę „Teikti gestų kalbos vertėjų paslaugas **Klaipėdos ir Tauragės apskrityse**“ panaudota **217,20 tūkst. eurų suma.** Klaipėdos GKVC teikė paslaugas Klaipėdos ir Tauragės apskrityse: 16 vertėjų etatų suteikė 8819 paslaugų 533 kurtiesiems, vidutinis kurčiųjų, kuriems suteiktos lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugos skaičius, tenkantis vienam lietuvių gestų kalbos vertėjo etatui – 33, vidutinis kurčiųjų, gyvenančių gestų kalbos vertėjų centro teritorijoje, skaičius vienam vertėjo etatui – 60;

- vykdamt priemonių plano priemonę „Teikti gestų kalbos vertėjų paslaugas **Panevėžio ir Utenos apskrityse**“ panaudota **193,10 tūkst. eurų suma.** Panevėžio GKVC teikė paslaugas Panevėžio ir Utenos apskrityse: 15 vertėjų etatų suteikė 8069 paslaugas 742 kurtiesiems, vidutinis kurčiųjų, kuriems suteiktos lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugos skaičius, tenkantis vienam lietuvių gestų kalbos vertėjo etatui – 49, vidutinis kurčiųjų, gyvenančių gestų kalbos vertėjų centro teritorijoje, skaičius vienam vertėjo etatui – 57;

- vykdamt priemonių plano priemonę „Teikti gestų kalbos vertėjų paslaugas **Šiaulių ir Telšių apskrityse**“ panaudota **182,07 tūkst. eurų suma.** Šiaulių GKVC teikė paslaugas Šiaulių ir Telšių apskrityse: 14 vertėjų etatų suteikė 6171 paslaugą 469 kurtiesiems, vidutinis kurčiųjų, kuriems suteiktos lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugos skaičius, tenkantis vienam lietuvių gestų kalbos vertėjo etatui – 34, vidutinis kurčiųjų, gyvenančių gestų kalbos vertėjų centro teritorijoje, skaičius vienam vertėjo etatui – 53.

- vykdamt priemonių plano priemonę „Organizuoti ir plėtoti gestų kalbos paslaugų teikimą nuotoliniu būdu“ panaudota **17,50 tūkst. eurų suma.** Kauno GKVC teikė paslaugas nuotoliniu būdu: suteiktos 5892 paslaugos 230 kurčiųjų.

Vykdamt priemonių plano priemonę „Teikti gestų kalbos vertėjų paslaugas **Lietuvos kurčiųjų draugijoje, kurčiųjų reabilitacijos centruose ir Surdologijos centre**“ panaudota **40,99 tūkst. eurų suma.** Įgyvendinant priemonę plėtotos lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugos kurtiesiems Lietuvos kurčiųjų draugijoje, kurčiųjų reabilitacijos centruose (Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių, Panevėžio) ir Surdologijos centre. 795 kurtiesiems, iš jų 39 kurtiems vaikams,

suteiktos 3104 lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugos. Paslaugoms teikti iki rugsėjo mėn. finansuoti 7 lietuvių gestų kalbos vertėjų etatai, o nuo rugsėjo finansuoti 6 etatai.

Vykdamą priemonę „Atrinkti metodinius gestų kalbos vertėjų centrus ir rengti lietuvių gestų kalbos mokymo, gestų kalbos vertėjų kvalifikacijos tobulinimo bei metodinę medžiagą įvairioms suaugusių vartotojų grupėms ir juo mokyti“ panaudota 97,88 tūkst. eurų suma.

Parengtos 2 lietuvių gestų kalbos mokymo programos (kartu su metodine medžiaga):

- „Lietuvių gestų kalba tėvams“, skirta girdintiesiems tėvams, tėvams, rūpintojams ir kitiems asmenims, auginantiems, auklėjantiems, globojantiems kurčius ar kochlerinius implantus turinčius vaikus;
- „Vertimas žodžiu iš lietuvių gestų kalbos“, skirta lietuvių gestų kalbos vertėjams, siekiant patobulinti gestų kalbos vertėjų kvalifikaciją ir kompetencijas verčiant iš lietuvių gestų kalbos į lietuvių žodinę kalbą įvairiose srityse, skirtingose institucijose bei pagerinti vertimo paslaugų kokybę.

Surenkti 7 lietuvių gestų kalbos mokymai (kursai), kuriuose apmokyta 140 suaugusiųjų asmenų (iš jų 45 gestų kalbos vertėjai), iš jų:

- 1-eri mokymai lietuvių gestų kalbos vertėjams Vilniuje, pagal mokymų medžiagą „Viešosios kalbos įgūdžių ir gebėjimų pritaikymas vertimo procese“ (apmokyta 18 asmenų);
- 2-eji mokymai lietuvių gestų kalbos vertėjams Vilniuje, pagal mokymų medžiagą „Lietuvių gestų kalbos vertėjų sklandaus, aiškaus teksto kūrimo gebėjimų ugdymas (kurčius ir girdintis gestų kalbos vertėjai: darbas komandoje)“ (apmokyti 27 asmenys);
- 4-eri mokymai viešąsias paslaugas teikiantiems specialistams, kurčiųjų šeimos nariams, kitiems visuomenės nariams, Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje, pagal mokymų medžiagą „Lietuvių gestų kalba girdintiesiems A1.1“ (apmokyti 95 asmenys);
- Pradėti vykdyti 2 papildomi mokymai viešąsias paslaugas teikiantiems specialistams, kurčiųjų šeimos nariams, kitiems visuomenės nariams, Vilniuje ir Klaipėdoje, pagal mokymų medžiagą „Lietuvių gestų kalba girdintiesiems A1.2“, pabaiga 2018 m. I ketv. (apmokoma 20 asmenų).

Parengtas ir išplatintas „Lietuvių gestų kalbos pašnekesių žodynėlis“ vaizdo (video) formatu, skirtas visuomenės nariams, viešąsias paslaugas teikiantiems specialistams bei kurčiųjų šeimos nariams (150 egz.). Jame pateikta 400 leksinių vienetų, 300 frazių, monologų, dialogų (trukmė 45 min.). Parengtos temos: „Socialinės problemos“, „Miestai ir valstybės“, „Kelionės“. Pašnekesių žodynėlis patalpintas Lietuvos kurčiųjų draugijos interneto svetainėje <http://pz14.lkd.lt/> viešam nemokamam naudojimui. Reklaminės nuorodos į leidinį patalpintos 5 veikiančiose interneto svetainėse, susijusiose su klausos negalia turinčiais asmenimis ir gestų kalba.

Vykdamą priemonę „Šviesti visuomenę ir klausos negalią turinčius asmenis gestų kalbos klausimais“ panaudota 27,12 tūkst. eurų suma.

Parengta ir suteikta 15 visuomenės narių ir klausos negalią turinčių asmenų švietimo gestų kalbos klausimais konsultacijų nuotoliniu būdu (internetu svetainėje).

Suorganizuota 10 šviečiamųjų seminarų, dviejų skirtingų temų: „Lietuvių gestų kalbos vertėjų etikos kodeksas – kas tai?“ ir „Nuo teorijos link praktikos: gestų kalbos vertimo paslaugų teikimo ypatumai“. Seminarai praversti 5 didžiuosiuose Lietuvos miestuose. Seminaruose dalyvavo 219 asmenų (iš jų 146 neįgalieji).

Suorganizuotas tarptautinis šviečiamasis seminaras „Gestų kalbos vertėjų etika Europos ir pasaulio kontekste“ Kaune, kuriame dalyvavo 100 asmenų (iš jų 20 neįgaliųjų).

Parengtas šviečiamasis leidinys „Lietuvių gestų kalbos raida – praeitis ir ateitis“ vaizdo (video) skaitmeniniu formatu. Tai faktais paremtas informacinis filmas, apimantis skirtingas temas: Lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugos: vertimo paslaugų teikimo pobūdis iki vertėjų centrų įsteigimo, lietuvių gestų kalbos vertėjų rengimas, kvalifikacijos kėlimas, vertėjų centrų teikiamos paslaugos ir kt; Lietuvių gestų kalba: istorija, norminimas, žodynai; Gestų kalba kurčiųjų ugdyme; Gestų kalbos menas; Sociolingvistinė lietuvių gestų kalbos apžvalga: skirtingi variantai ir požiūriai;

Gestų kalbos mokymas, populiarinimas ir renginiai; Gestų kalba – visavertė kalba: stereotipai, patirtys, rekomendacijos; Gestų kalbos politika: statusas, įteisinimas, informacijos prieinamumas. Suorganizuotas leidinio pristatymo renginys, Vilniaus mieste, kino teatre „Multikino“ PPC Ozas, kuriame dalyvavo 210 asmenų (iš jų 160 neįgaliųjų). Suorganizuota leidinio transliacija per televiziją (Info TV, transliacijos data 2017 m. gruodžio 10 d. 11 val.). Leidinys yra viešai prieinamas internete, grafinė nuoroda į leidinį patalpinta Lietuvos kurčiųjų draugijos interneto svetainėje adresu www.lkd.lt.

Vykdamt priemonę „Vadovaujantis Socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka, organizuoti ir vykdyti gestų kalbos vertėjų atestaciją“ panaudota 1,08 tūkst. eurų suma.

Suorganizuota lietuvių gestų kalbos vertėjų atestacija. Prašymus dalyvauti atestacijoje bei atitinkamai kvalifikacinei kategorijai įgyti reikalingus dokumentus ir medžiagą pateikė ir atestacijoje dalyvavo 20 lietuvių gestų kalbos vertėjų. Atestuota 17 lietuvių gestų kalbos vertėjų (16 lietuvių gestų kalbos vertėjų suteikta vyresniojo vertėjo kvalifikacinė kategorija ir 1 lietuvių gestų kalbos vertėjui suteikta vyriausiojo vertėjo kvalifikacinė kategorija).